

FITXA DE L'ASSIGNATURA (2008-2009)

Identificació

Nom de l'assignatura: Seminari Japonès C			Codi: 22415
Tipus: <i>Troncal</i>			
Grau de Traducció i Interpretació		ECTS: 4,5	hores/alumne: 115
Llicenciatura en Traducció i Interpretació		Crèdits: 6	
Curs: 3r Quadrimestre: anyal			
Àrea: Traducció i interpretació			
Llengua en què s'imparteix: català			
Professorat:			
Professor	Despatx	Horari de tutories	Correu e
Mercè Altimir	K - 1009	Dc. 11:30 - 13:30	merce.altimir@uab.cat
Albert Nolla	K - 1013	Dll. 9:30 - 11:30	albert.nolla@uab.cat

II. OBJECTIUS FORMATIUS DE L'ASSIGNATURA

Iniciació als coneixements geogràfics, històrics i culturals (els costums i les tradicions).
Iniciació al coneixement bàsic de la societat, les religions i sistemes de pensament, les institucions (de govern, educatives, etc.)

En finalitzar l'assignatura, l'alumne serà capaç de:

- Aplicar els coneixements bàsics de la cultura i la societat japonesa.
- Organitzar els coneixements que conformen el Japó com a cultura i civilització: aspectes polítics i econòmics; la família i la societat; l'art i la religió, etc.
- Reflexionar i tenir un intercanvi d'opinions sobre temes relatius a la cultura i a la societat japoneses.

III. COMPETÈNCIES ESPECÍFIQUES A DESENVOLUPAR

Competència	Indicador específic de la competència
<i>Documentació</i>	- Capacitat d'identificar els valors i les creences propis de les cultures que comporta la llengua d'estudi. - Capacitat d'identificar personatges, esdeveniments històrics, institucions, ciutats, regions, etc. propis del país on es parla la llengua d'estudi. - Capacitat de criteri de selecció de la informació. - Capacitat de buscar informació sobre temes de la vida política, artística i socioeconòmica del "món de la comunitat objecte d'estudi".
<i>Comunicació escrita</i>	- Capacitat de redactar texts sobre el tema d'estudi, sense oblidar la reflexió personal. - Capacitat de redactar una fitxa d'informe amb el resum del treball de cada activitat.
<i>Comunicació oral</i>	- Capacitat d'exposar un tema d'actualitat amb claredat. - Capacitat d'intervenir en un debat amb els altres companys. - Capacitat de plantejar de manera explícita els dubtes i/o problemes sobre un tema proposat. - Capacitat de comprendre el problema sobre un tema plantejat per un grup de companys.
<i>Treball d'equip</i>	- Capacitat de coordinar els treballs amb el grup i de treballar en equip.
<i>Comunicació intercultural</i>	- Capacitat de percebre similituds i diferències existents entre el "món d'origen" i el "món de la comunitat objecte d'estudi". - Capacitat de tolerància davant la divergència. - Capacitat d'interessar-se per les raons de la diferència.
<i>Anàlisi i síntesi textual</i>	- Capacitat d'analitzar i de sintetitzar la informació, els coneixements adquirits i les opinions dels companys.

IV. METODOLOGIES DOCENTS D'ENSENYAMENT - APRENTATGE

Al llarg del curs, es realitzaran les activitats següents d'acord amb els objectius de cada tema:

Primer semestre:

- Presentació del tema per part del professor (activitat presencial) i treball individual al final de cada tema (activitat autònoma) (Temes 1-5).
- Presentació oral (activitat presencial) i elaboració d'un resum que es repartirà a tots els alumnes (activitat autònoma) (temes 6 i 7).
- Prova tipus test dels temes de geografia i història (6 i 7) al final del primer semestre (activitat presencial).

Segon semestre:

- Presentació dels temes i dels conceptes nous per part del professor (activitat presencial).
- Discussió dels materials llegits / visionats individualment (activitat autònoma + activitat presencial).
- Resum per escrit de les característiques bàsiques dels documents proposats (activitat autònoma + activitat presencial). Elaboració d'un portafoli.
- Presentació oral (activitat presencial) de les qüestions més rellevants dels documents proposats.
- Lectura i exposició oral (activitat autònoma + activitat presencial).

V. CONTINGUTS I BIBLIOGRAFIA

Primer semestre

Tema 1. El concepte de cultura.

El concepte de cultura. Antropologia cultural. La xarxa simbòlica i la interpretació. Activitat i Acte. Sincronia i diacronia. Lleis generals i singularitat. La llei del tabú de l'incest. El pensament com a acte públic i l'exterioritat de la ment. Saber instintiu i memòria humana. Els orígens del pensament. Els relats mitològics dels orígens. De la desregulació de la regulació genètica a la regulació simbòlica. Rituals de passatge de la infantesa a l'edat adulta.

Bibliografia

- GEERTZ, C. *La interpretación de las culturas*. Barcelona: Gedisa, 1989.
- LÉVI-STRAUSS, C. *El pensamiento salvaje*, Barcelona: Edicions 62, 1985.

Tema 2. El sintoisme

El *shintô* i les creences animistes. *Kami*, déus i *mana*. Miríades de *kamis*, *kamis* malvats i *kamis* benèfics. Sense culpa ni pecat, despreocupació metafísica. La redacció del *Kojiki* (712) i la fixació d'un llinatge etern per a l'estament privilegiat; la identificació d'un poble amb els seus mites: una estratègia política. Els mites japonesos de la creació i els seus herois. El segle VI: el moment del gran canvi i el naixement de la consciència de sí. La introducció del budisme. Noves estratègies polítiques d'instrumentalització de les creences. El sincretisme i el retorn dels moviments de separació: el nou sintoisme. L'escalada imperialista i l'ús ideològic del sintoisme. El final de la guerra i la constitució de 1946.

Bibliografia

- SAKAMAKI, Sh. "Shintô: Japanese Ethnocentrism" A: MOORE, Ch. A. ed. *The Japanese Mind. Essentials of Japanese Philosophy and Culture*. USA: East-West Center Press, 1969.
- CHAMBERLAIN, B. H. *The Kojiki. Records of Ancient Matters*. Tòquio: Charles E. Tuttle, 1981.
- ANESAKI, M. *Mitología japonesa*. Barcelona: Edicomunicación, 1996.
- OBAYASHI, T. Ise e Izumo. Los santuarios del sintoísmo. Madrid: Orbis, 1985.
- PELZEL, J.C. "Human Nature in the Japanese Myths" a: SUGIYAMA, T.; LEBRA, W.P. *Japanese Culture and Behavior. Selected Reading*. Honolulu: The University Press of Hawaii, 1974.

Tema 3. El confucianisme

El mestre *Kong*. El món sacre de Confuci. Sacrificis humans i rituals de dol (rituals de dol al Japó actual). L'eix ordenador del simbolisme i la cerimònia. Els objectes místics (*ming qi*). La fecunditat d'allò que és inútil i el sentit de l'art. (El *cha no yu*). Pactes d'aliança i el límit a la violència. El do de la paraula i la transmissió dels valors, costums i tradicions. La funció de la poesia (*El llibre de les Odes*), la seva funció com a bàlsam de la violència de l'encontre dels cossos (les salutacions japoneses a

l'actualitat). La veu, la música, la dansa: el desig més enllà de l'esterilitat del discurs. La fundació d'un nou vincle social: la relació mestre-deixeble. La voluntat de no cedir en les paraules i la usurpació del poder i la repressió. L'aprenentatge en l'experiència de l'atzar del viatge: l'exili de tots els éssers subjectes al do de la paraula. Deixeble igual a traïdor: Menci, Zhuang zi. Impossibilitat de la traducció. L'escola de Confuci i el taoisme i el budisme.

Bibliografia:

- CONFUCIO, *Los cuatro libros*. Barcelona: Paidós, 2002.
- LEVI, J. *Confucio*, Madrid: Trotta, 2005.

Tema 4. El taoisme

Taoisme "filosòfic" i taoisme religiós. Les vides llegendàries de Lao zi i Zhuang zi. L'experiència mística. Disciplines d'extinció de les passions de l'ego: riquesa, bellesa, poder, immortalitat. El rebuig de la norma. La idea de "retorn": el cicle de les estacions i la repetició dels fenòmens celestes. L'"acte sense disseny"(inútil). La simplicitat. El mite poètic dels orígens. El taoisme religiós. Degeneració i retorn a les passions de l'ego: la negació de la mort, les activitats màgiques a la recerca de la immortalitat, la promesa del gaudi suprem.

Bibliografia:

- LAO TSE, *Tao Te King* Málaga: Sirio, 1989
- ZHUANG ZI, Los capítulos interiores de Zhuang Zi, Madrid; Trotta, 1998.

Tema 5. El budisme

El segle VI a.n.e., un moment de grans transformacions en diferents indrets: Grècia, Xina, Iran, l'Índia. La llegenda de Gautama Siddharta. El viatge de l'experiència. L'ensenyament (la roda del *Dharma*): *Trisna. Ego, âtman, anâtman, sunyâta*. Deslligament i Silenci. *Pratitya-samutpada. Nirvana i Samsara*. La història del budisme a Àsia: el *Theravada* i el *Mahayana*. La seva introducció al Japó en el segle VIè. El budisme al Japó. L'escola Zen: El *Sermó al Mont dels Voltors*, Bodhidharma. Introducció del *chan* al Japó en el segle XII. Els fundadors japonesos: Dôgen (s. XII), Eisai (s. XIII), Hakuin (s. XVIII). L'Escola Sôto i el *zazen*. L'Escola Rinzai i el *kôan*. La influència del zen a la cultura japonesa.

Bibliografia:

- HESSE, H. *Siddharta* Barcelona: Edhasa, 1997.
- BERTOLUCCI *El pequeño Buda*
- PANNÍKAR, R. *El silencio de Buda*, Barcelona: Siruela
- SUZUKI, D. *El zen y la cultura japonesa*

Tema 6. Geografia

6.1. Situació i relleu.

6.2. Clima.

6.3. Recursos naturals.

6.4. Diferències regionals. Poblacions i ciutats. Recursos naturals. Activitats econòmiques. 6.4.1. Hokkaidô 6.4.2. Tôhoku 6.4.3. Hokuriku, Kantô 6.4.4. Honshû occidental i Shikoku 6.4.5. Kyûshû i Okinawa.

Bibliografia:

- *Geografia de la Sociedad Humana*, vol 3. Barcelona: Planeta, 1981.

Tema 7. Història

7.1. Les cultures Jômon i Yayoi. L'estat de Yamato i les institucions Taihô. Trasllat de la capital. Heian i els Fujiwara.

7.2. L'edat feudal. El shogunat de Kamakura. Els primers contactes europeus. Nobunaga, Hideyoshi i la pacificació dels daimyô.

7.3. L'època Tokugawa.

7.4. L'obertura del Japó i el final del sistema Tokugawa. La Restauració Meiji i la creació d'un estat modern. La influència occidental. De Manxúria a la guerra del Pacífic. El final de la guerra, l'ocupació americana i la recuperació econòmica.

Bibliografia:

- WHITNEY HALL, J. *El imperio japonés* Madrid: Siglo XXI, 8a. ed., 1987.

Segon semestre:

- Tema 8. El sistema polític, l'emperador i la memòria històrica
- Tema 9 La bomba atòmica, l'Article 9 de la Constitució i el pacifisme
- Tema 10 El sistema econòmic japonès
- Tema 11 El sistema educatiu i els joves
- Tema 12 Família, dona i casament
- Tema 13 Tradició i festivitats
- Tema 14 El caràcter japonès i la Nihonjinron
- Tema 15 La presència japonesa arreu del món
- Tema 16 L'art i l'estètica japonesos
- Tema 17 La literatura japonesa
- Tema 18 El cinema japonès

Bibliografia general:

- ALEMANY, L. *El sistema japonés*. Barcelona: COCIN, 1991.
- BARTHES, R. *El imperio de los signos*. Madrid: Mondadori, 1991.
- BENEDICT, R. *El crisantemo y la espada*. Barcelona: Alianza editorial, 2003.
- DAVIS, W. *Japanese Religion and Society. Paradigms of Structure and Change*. New York: State University of New York, 1992.
- DÜRKHEIM, K. *Japón y la cultura de la quietud*. Bilbao: Mensajero, 1984.
- FUKUTAKE, T.; DORE, D. *The Japanese Social Structure*, Tòquio: University of Tokyo Press, 1986.
- IBUSE, M., *Lluvia negra*, trad. de Pedro Tena, Libros del Asteroide, 2007.
- IWATA, Ry. *Japanese-Style management: Its Foundation and Prospects*, Tòquio: Asian productivity organization, 1982.
- KAWABATA, Y., *País de nieve*, trad. de César Durán. Ed. Emecé, 2004.
- KAKUZO, O. *El llibre del te*. Barcelona: Altafulla, 1978.
- LANZACO, F. *Introducción a la cultura japonesa. Pensamiento y religión*. Valladolid: Universidad de Valladolid, 2000.
- MONSÓ, I., *Hi són però no els veus*, Edicions 62, 2003.
- MURAKAMI, H., *Tòquio blues*, trad. al català d'Albert Nolla, Empúries 2005 / Trad. al castellà de Lourdes Porta, Tusquets 2005.
- NAKAMURA, T. *Lectures on Modern Japanese Economic History 1926-1994*. Tòquio: International Library Foundation, 1986.
- NATSUME, S., *Kokoro*, trad. al castellà de Carlos Rubio. Ed. Gredos, 2003.
- NOSAKA, A., *La tomba de les llumenetes / Les algues americanes*, trad. de Lurdes Porta i Junichi Matsuura, Quaderns Crema, 1999.
- NOTHOMB, A., *Estupor i tremolors*, trad. al català d'Antoni Dalmau. Ed. Columna, 2000. / trad. al castellà de Sergi Pàmies, Ed. Anagrama, 2000.
- NOTHOMB, A., *Metafísica dels tubs*. trad. al català d'Antoni Dalmau. Ed. Columna, 2001. / trad. al castellà de Sergi Pàmies, Ed. Anagrama, 2001.
- TANIZAKI, J., *La clau*, trad. d'Albert Nolla, Edicions 62, 2002.
- TANIZAKI, J., *Elogi de l'ombra*, trad. al català d'Albert Nolla, Angle Editorial, 2006. / trad. al castellà de Julia Escobar. Ed. Siruela, 2003.
- TAZAWA, K. *Catalunya i un japonès*. Barcelona: La Campana, 1993.
- YAMAGUCHI, M. *Key words for understanding Japanese Culture*. Tòquio: The Japan Times, 1998.

VI. AVALUACIÓ

Primer semestre:

Procediment d'avaluació	Competències a avaluar i criteris d'avaluació	Pes (%)
<i>Treball individual</i> (5 primers temes) Avaluació individual	– Capacitat de documentació – Capacitat de comunicació escrita – Comunicació intercultural – Capacitat d'anàlisi i síntesi textual	20
<i>Treball de grup i exposició oral</i> (temes 6 i 7) Avaluació de grup	– Capacitat de documentació – Capacitat de comunicació oral – Comunicació intercultural – Capacitat d'anàlisi i síntesi textual	10
<i>Síntesi d'un article o assaig breu</i>	– Capacitat de treball d'equip – Capacitat de comunicació escrita – Capacitat d'anàlisi i síntesi textual	10
<i>Prova final semestre: Test</i> (temes 6 i 7) Avaluació individual	– Capacitat d'adquirir i organitzar la informació.	10

Segon semestre

Procediment d'avaluació	Competències a avaluar i criteris d'avaluació	Pes (%)
<i>Exposició oral d'una lectura escollida per l'alumne</i> Avaluació individual	– Capacitat de documentació – Capacitat de comunicació oral – Comunicació intercultural – Capacitat d'anàlisi i síntesi textual	10
<i>Elaboració i lliurament d'un portafoli amb les fitxes de buidatge dels documents treballats a classe</i> Avaluació individual	– Capacitat de comunicació escrita – Capacitat d'anàlisi i síntesi textual – Capacitat d'adquirir i d'organitzar la informació	10
<i>Prova final semestre</i> Avaluació individual	– Capacitat d'adquirir i organitzar la informació – Capacitat d'anàlisi i síntesi textual – Capacitat de comunicació escrita	30

2a convocatòria		
Procediment d'avaluació	Competències a avaluar i criteris d'avaluació	Pes (%)
<i>Treball individual sobre cada tema (Temes 1-5)</i> Avaluació individual	– Capacitat de documentació – Capacitat de comunicació escrita – Comunicació intercultural – Capacitat d'anàlisi i síntesi textual	35
<i>Test (temes 6 i 7)</i> Avaluació individual	– Capacitat d'adquirir i organitzar la informació.	15
<i>Prova final (temes 8 a 18)</i> Avaluació individual	– Capacitat d'adquirir i organitzar la informació – Capacitat d'anàlisi i síntesi textual – Capacitat de comunicació escrita	50

PLANTILLA DE L'ASSIGNATURA

Temes o blocs temàtics	Competències que es desenvoluparan (del Perfil de Competències de la Titulació)	Metodologies docents d'ensenyament-aprenentatge	Indicadors de les competències que demostrin el seu assoliment.
- El concepte de cultura - El sintoisme - El confucianisme - El taoisme - El budisme - Política - Economia - Societat	- Documentació - Comunicació escrita - Comunicació oral - Treball de grup - Anàlisi i síntesi textual - Comunicació intercultural	- Elaboració del calendari de programació d'activitats - Treball de grup - Exposició del professor i resolució de problemes sobre un tema - Exposició oral - Elaboració d'un treball de síntesi i/o un resum - Participació en debats - Participació en activitats fora de l'aula	-fer llistes de dades -definir conceptes -recordar dades i continguts -seleccionar informació -identificar informació -contrastar fets culturals -donar exemples d'elements culturals -explicar un tret cultural -il·lustrar un concepte -interpretar un text -resumir un text -parafrasejar un contingut -explicar un text o una imatge -precisar i distingir continguts culturals -planificar una exposició oral -resoldre problemes plantejats -participar en un debat amb argumentació raonada i crítica.

¹ **Hores professors:** Inclou hores presencials a l'aula, preparació de materials, tutories i avaluació dels estudiants.

² **Hores estudiants:** Inclou hores presencials a l'aula , tutories, treball autònom.